

KLIIMAMINISTEERIUM

K Ä S K K I R I

Tallinn

20.02.2024 nr 1-2/24/70

Kliimaministeeriumi valitsemisala raamatupidamise
sise-eeskirja kinnitamine

Raamatupidamise seaduse § 11 lõike 1 ja Vabariigi Valitsuse 29. juuni 2023.a määruse nr 71 „Kliimaministeeriumi põhimäärus“ § 10 lõike 1 alusel:

1. Kinnitan Kliimaministeeriumi valitsemisala raamatupidamise sise-eeskirja (lisatud).
2. Tunnistan kehtetuks keskkonnaministri 27. detsembri 2022.a käskkirjaga nr 1-2/22/454 kinnitatud Keskkonnaministeeriumi valitsemisala raamatupidamise sise-eeskirja.

(allkirjastatud digitaalselt)

Kristen Michal

Kliimaminister

Saata: asekantslerid, osakonnajuhatajad, Keskkonnaamet, Keskkonnaagentuur,
Keskkonnaministeeriumi Infotehnoloogiakeskus, Eesti Loodusmuuseum, Transpordiamet,
Eesti Geoloogiateenistus, Riigilaevastik, Riigi Tugiteenuste Keskus

Kliimaministeeriumi valitsemisala raamatupidamise sise-eeskiri

Sisukord

1. Üldsätted.....	2
2. KLIM raamatupidamise korraldus	2
3. Tegevustulud	6
4. Tegevuskulud	11
5. Varad ja varud	12
6. Nõuete ja kohustiste arvestus	16
Lisa 1. E-riigikassa kontod	21
Lisa 2. Transpordiameti teede inventeerimine	22
Lisa 3. Riigiteede hooldelepingute finantseerimise juhend.....	24
Lisa 4. Maanteemuuseumi muuseumikogude ja museaalide arvestus	27

1. Üldsätted

- 1.1. Kliimaministeeriumi (edaspidi KLIM) valitsemisala (edaspidi riigiraamatupidamiskohustuslane või KLIM valitsemisala) raamatupidamise sise-eeskirja (edaspidi eeskiri) eesmärk on nõuete kehtestamine riigiraamatupidamiskohustulase ja selle valitsemisalasse kuuluvate asutuste (edaspidi asutused) raamatupidamise ja finantsaruandluse korraldamiseks.
- 1.2. Eeskiri lähtub raamatupidamise seadusest, riigieelarve seadusest, avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendist (edaspidi üldeeskiri) ja selle juurde kuuluvatest lisadest ja juhendmaterjalidest, Raamatupidamise Toimkonna juhenditest, Rahandusministeeriumi määrustest eelarveliste asutuste eelarvestamisel ning riigikassa kassalisel teenindamisel, Euroopa Liidu välisabi kasutamist reguleerivatest õigusaktidest ning teistest raamatupidamist reguleerivatest seadustest, määrustest ja muudest normatiivaktidest, samuti asutuste põhimäärustest ja muudest normdokumentidest.
- 1.3. Eeskiri täiendab raamatupidamise seadust ja üldeeskirja, selle lisasid ja juhendmaterjale, eeldades nende kasutamist koos eeskirjaga.

2. KLIM raamatupidamise korraldus

- 2.1. KLIM valitsemisalale osutab raamatupidamise teenust vastavalt KLIM-i ja Riigi Tugiteenuste Keskuse (edaspidi RTK) vahelisele tugiteenuste osutamise kokkuleppele RTK.
- 2.2. RTK peab KLIM valitsemisala raamatupidamist järgmiste KLIM asutuste kaupa: KLIM, Keskkonnaamet (edaspidi KeA), Keskkonnaagentuur (edaspidi KAUR), Keskkonnaministeeriumi Infotehnoloogiakeskus (edaspidi KeMIT), Eesti Loodusmuuseum (edaspidi ELM), Transpordiamet (edaspidi TRAM), Eesti Geoloogiateenistus (edaspidi EGT) ja Riigilaevastik (edaspidi RIL).

- 2.3. Tulenevalt tugiteenuste osutamise kokkuleppest peab KLIM valitsemisala raamatupidamisarvestust RTK finantsarvestuse osakonna Kliimaministeeriumi valitsemisala talitus (edaspidi talitus) vastavalt tugiteenuste osutamise kokkuleppe lisale „Finantsarvestuse toimemudel“ (edaspidi finantsarvestuse toimemudel).
- 2.4. Tulenevalt tugiteenuste osutamise kokkuleppest peab KLIM valitsemisala personali- ja palgaarvestust RTK personali- ja palgaarvestuse osakond vastavalt tugiteenuste osutamise kokkuleppe lisale „Personali- ja palgaarvestuse toimemudel“ (edaspidi personali- ja palgaarvestuse toimemudel).
- 2.5. Koostöös KLIM finantsosakonnaga (edaspidi FO) ja arvestades valitsemisala siseselt sõlmitud finantsteenuste osutamise kokkuleppeid sätestavad KLIM asutused kohustused ja õigused asutuse eelarvestamisel ja kulude juhtimisel.
- 2.6. Raamatupidamise algdokumentid
- 2.6.1. Iga raamatupidamiskirjendi aluseks peab olema majandustehingut tõendav algdokument, algdokumentide alusel koostatud koonddokument või raamatupidamisõiend. Algdokumentide koostamise, kontrollimise, edastamise ja säilitamise toiminguid asutuste ja RTK vahel on reguleeritud finantsarvestuse ning personali- ja palgaarvestuse toimemudelites.
- 2.6.2. Algdokumentil (näiteks ostu- ja müügiarve, korraldus makse tegemiseks, lähetuskulude aruanne, majanduskulude aruanne jmt) peavad olema järgmised andmed:
- 1) dokumendi nimetus ja number;
 - 2) koostamise kuupäev;
 - 3) tehingu majanduslik sisu;
 - 4) tehingu arvnäitajad (kogus, hind, summa);
 - 5) tehingu osapoolte nimed;
 - 6) vajadusel tehingu osapoolte asu- või elukoha aadressid;
 - 7) kulujuhi, finantstöötaja ja raamatupidaja kinnitused üldeeskirja § 15 lg 9 mõistes;
 - 8) vastava raamatupidamiskirjendi järjekorranumber.
- 2.6.3. Punktis 2.6.2 nimetatud nõudeid ei kohaldata algdokumentidele, kui loetletud andmed on kajastatud vastavate algdokumentide alusel koostatud koonddokumendis.
- 2.6.4. Aruande koostamisel tehtavate reguleerimiskannete algdokumentiks on raamatupidamisõiend. Raamatupidamisõiendil asendab punkti 2.6.2 alapunktides 5, 6 ja 7 nõutavaid rekvisiite algdokumendi koostaja nimi ja allkiri.
- 2.6.5. KLIM asutuste juhid kinnitavad kulujuhid (volitatud isikud), kes vastutavad eelarve sihipärase kasutamise eest ning kontrollivad ja kinnitavad algdokumente enne nende saatmist RTK-le. Üldjuhul menetlevad KLIM asutused ja RTK dokumente ühiselt kasutatavas infosüsteemis, kusjuures KLIM asutus vastutab omapoolse allkirja(de) olemasolu eest enne dokumendi saatmist RTK-le ning RTK vastutab omapoolse allkirja olemasolu eest. RTK kontrollib vähemalt ühe volitatud isiku ja KLIM asutuse finantstöötaja allkirja olemasolu dokumendil. RTK ei kontrolli volitatud isiku õigust konkreetset dokumenti allkirjastada.
- 2.6.6. Kohustuste võtmise ja arvete ning muude kuludokumentide menetluse korraldamise reeglid kehtestavad KLIM asutused. Kuludokumentide kinnitamise menetlusringis tuleb dokumendi viimase kinnitajana ette näha RTK töötaja.

- 2.6.7. KLIM asutuste käskkirju, lepinguid ja muid raamatupidamise algdokumente säilitatakse asutuste dokumendihalduses (edaspidi DHS), e-arvete menetlemise infosüsteemis, riigitöötaja iseteenindusportaalil (edaspidi RTIP). Asutuste poolt menetletud raamatupidamise algdokumendid edastatakse RTK-le elektrooniliselt.
- 2.7. Kasutatav majandusarvestuse tarkvara ja kontoplaan
- 2.7.1. Raamatupidamisarvestust peetakse riigi ühtses majandustarkvaras SAP, mis sisaldab pearaamatut, ostu- ja müügireskontrot, põhivarade, personali- ja palgaarvestust, lähetuste, koolituste jmt arvestust. Aruandluse jaoks kasutatakse SAP BusinessObjects (edaspidi SAP BO) keskkonda.
- 2.7.2. Riigilaevastik kasutab infosüsteemi:
EMDE – lootsitasude arvestuse pidamiseks, millest liidese abil saadetakse automaatselt andmed SAPi nõuete ja laekumiste arvestuseks.
- 2.7.3. Transpordiametil on kasutusel järgmised infosüsteemid:
ARIS - liiklusregistri toimingute ning nende eest tasumise üle arvestuse pidamiseks;
VELUB - veolubade arvestuse pidamiseks;
TEETASU - teekasutustasude arvestuseks;
EMDE - veeteetasude arvestuse pidamiseks kasutatav mereinfosüsteem, millest liidese abil saadetakse automaatselt andmed SAPi nõuete ja laekumiste arvestuseks;
NOOM - Maanteemuuseumis piletitulu arvestuse pidamiseks. Igakuuliselt esitatakse Keskusele aruanne koondkannete sisestamiseks SAP-i.
- 2.7.4. SAPis on KLIM valitsemisala tähistatud koodiga „L000“. KLIM asutus on organisatsiooni madalam tase, mis on SAPis määratud segmendi tunnusega ja mille kohta peetakse SAPis bilanssi ning tulude-kulude aruannet. KLIM asutuste segmendid on:
KLIM - L10;
KAUR - L40;
ELM - L60;
KeA - L70;
KeMIT - L90
TRAM – LA0
EGT – LB0
RIL – LC0
- 2.7.5. SAP-is on kasutusel riigi ühtne kontoplaan, mis baseerub üldeeskirja lisades 1-5 kehtestatud kontoplaanile. Kontodele lisatakse täiendavaid koode järgmiselt:
- 1) tehingupartneri kood sisestatakse kandeale käsitsi või võetakse hankijate või klientide registrist vaikimisi kaasa ridadele, kui koostatakse kannet hankija või kliendiga;
 - 2) tegevusala kood täidetakse automaatselt tulu-/kulukontode juures pärast kuluüksuse välja täitmist; vaikimisi on tegevusalad sisestatud eelarveüksuste põhiaandmetesse;
 - 3) allikas (tegevusvaldkond) sisestatakse kandeale käsitsi;
 - 4) rahavoo kood (tehingu tüüp) sisestatakse varade ja kohustiste kannetele ning vara ja kohustistega seotud sihtfinantseerimise kannetele käsitsi, kui see ei ole seadistatud automaatkandena.
- 2.7.6. Lisaks kontoplaanile kasutavad asutused täiendavaid koode ehk arvestusobjekte lähtudes rahandusministri määrusest „Eelarveklassifikaator“, sh eelarveüksus, tuluüksus, kuluüksus, toetus (grant), projekti struktuurielement (PS element), ressurss/kulukoht (tellimus), riigihanke viitenumber (edaspidi RH viitenumber), mis võimaldavad täiendavat analüüsi KLIM asutuses juhtimisotsuste tegemiseks.

2.8. Eelarve ja selle täitmise jälgimine

- 2.8.1. KLIM asutus kooskõlastatult KLIM FO-ga töötab välja eelarvekontode detailsuse ja eelarveüksused, tulu- ja kuluüksused, toetuste, projektide ja muud asutuste eelarve ja selle täitmise jälgimiseks vajalikud koodid (arvestusobjektid).
- 2.8.2. Tekkepõhise eelarve jälgimiseks sisestab RTK SAP-i jooksva aasta riigieelarve seaduses kinnitatud ja Vabariigi Valitsuse poolt täiendavalt liigendatud kululimiidid ning tuludest sõltuvate kulude tegemiseks eelmise aasta tekkepõhised jäägid, toetuste ettemaksed ja sildfinantseerimise jäägid.
- 2.8.3. KLIM asutus koostab vajadusel arvestusobjektide lõikes tekkepõhise eelarve, ning saadab RTK-sse, kes sisestab KLIM asutuste tekkepõhised eelarved ja nende muudatused SAP-i.
- 2.8.4. Eelarve täitmise jälgimiseks esitab asutus algdokumendil vajalikud arvestusobjektid ning RTK kajastab tehingud SAP-is jaotatuna arvestusobjektidele.

2.9. Dokumentide kirjendamine majandusarvestuse tarkvaras

- 2.9.1. Algdokumendi põhjal koostatakse raamatupidamiskirjend, mis tehingu sisust tulenevalt sisaldab järgmisi andmeid:
 - 1) dokumendi kronoloogilises registris registreerimise järjekorranumber;
 - 2) tehingu kuupäev;
 - 3) debiteeritavad ja krediteeritavad kontod;
 - 4) eelarve liik ja vajadusel ka eelarve objekt;
 - 5) tehingupartner;
 - 6) tegevusala;
 - 7) kuluüksus (tulukontode korral tuluüksus);
 - 8) eelarveüksus;
 - 9) summad tehingu toimumise valuutas;
 - 10) summad eurodes;
 - 11) kande sisu lühikirjeldus;
 - 12) vajadusel muud arvestusobjektid (toetus, projekt, kulukoht/ressurss, rahavoo kood, allika kood, RH viitenumber).
- 2.9.2. Raamatupidamiskirjendi koostamisel valitakse õige transaktsiooni kood ja dokumendi tüüp ning lähtutakse muudest SAP-i kasutusjuhendi nõuetest.

2.10. Parandused

- 2.10.1. Raamatupidamise alg- ja koonddokumentidel olevat informatsiooni ei ole lubatud kustutada ega parandada ilma selgituse või viiteta. Mittekorrektne raamatupidamiskirjend tühistatakse ja/või parandatakse paranduskirjendi(te)ga.
- 2.10.2. Paranduskande alusdokumendiks võib olla esialgne alusdokument, asutuse poolt saadetud uus dokument või RTK poolt koostatud raamatupidamisõienäide.
- 2.10.3. Üldjuhul kasutatakse parandamiseks SAP-i tühistamise funktsionaalsust, mis seob esialgse ja tühistatud kirjendi.

2.11. Raamatupidamisdokumentide grupeerimine ja säilitamine

- 2.11.1. Raamatupidamisdokumentide grupeerimisel ja säilitamisel lähtutakse finantsarvestuse ning personali- ja palgaarvestuse toimemudelitest ning asutuste ja RTK asjaajamiskorrast.

- 2.11.2. Asutusele eraldatud Euroopa Liidu toetuste ja välisvahendite algdokumente (sh lepingud) grupeeritakse ning säilitatakse toetuse andja määratud tähtajani projekti või fondipõhiselt vastavalt asutuse dokumentide loetelule.
- 2.11.3. Raamatupidamise algdokumente, välja arvatud eelmises punktis toodud juhtudel, säilitatakse seitse aastat, alates selle majandusaasta lõpust, mil algdokument raamatupidamises kajastati.

3. Tegevustulud

3.1. Riigilõivud

- 3.1.1. Riigilõivuga maksustatavate toimingute ja laekumiste üle peetakse analüütilist arvestust asutustes. RTK kajastab lõivutulu kord kuus kassapõhiste koondkannetega.
- 3.1.2. Riigilõivud laekuvad asutuse e-Riigikassas selleks avatud kontodele. Laekumiste kohta tehakse kanne: D 710001, K 320...
- 3.1.3. E-Riigikassa kontole ekslikult laekunud summad (valele viitenumbrile laekunud jms) tagastatakse maksjale avalduse alusel ja kajastatakse kandega: K 710001, D 320... Kokkuleppel asutusega võib anda tagastamise maksekorralduse e-riigikassasse sisestamise õiguse asutuse riigilõivudega tegelevale töötajale.

3.2. Keskkonnatasud

- 3.2.1. Keskkonnatasude laekumine toimub keskkonnatasude seaduses sätestatu kohaselt KLIM, KeA ning Maksu- ja Tolliamet (edaspidi MTA) kaudu.
- 3.2.2. Maksukorralduse seadusest tulenevaid maksuhalduri ülesandeid, mis seonduvad saastetasu, vee erikasutusõiguse tasu ja maavara kaevandamisõiguse tasuga, täidab alates 2011. aasta 1. aprillist MTA, välja arvatud nende tasude arvutuste kontrollimine, tasumisele kuuluva keskkonnatasu arvutamine ja määramine, revisjoni tegemine jms, mille osas täidab maksuhalduri ülesandeid KeA.
- 3.2.3. KeA tagab enne eelmises punktis viidatud kuupäeva tekkinud keskkonnatasude ja nendelt intresside arvestuse, riigieelarve ja kohalike eelarvete vahel jaotuse, ebatõenäoliselt laekuvaks arvamise ja bilansist mahakandmise kohta vajalike dokumentide edastamise RTK-le, kes kajastab arvestuse SAP-is.
- 3.2.4. Keskkonnatasude koondkanded, mille laekumine toimub KeA ja MTA vahel sõlmitud koostööleppe alusel, eksporditakse MTA poolt SAP-i.
- 3.2.5. RTK saadab MTA-le vähemalt kaks korda aastas väljavõtte SAP BO-st keskkonnatasude kontode saldode võrdlemiseks.
- 3.2.6. KeA saadab iga kuu alguses RTK-le teatise eelmisel kuul riigikassasse laekunud keskkonnatasude kohta.
- 3.2.7. Keskkonnatasu nõuete ülesvõtmist kajastatakse järgnevalt:
loodusvara kasutusõiguse tasud: D 102080 K 382500, K 382510, K 382520, K 382540, K 382550 või K 382560;
looduskahjude hüvitamine ja saastetasud: D 102080 K 388200, K 388210, K 388220 või K 388230;

keskkonnahäiringu hüvitised: D 102080 K 388250, 388255;
edasiantav maismaa- ja meretuuliku hüvitis kajastatakse kandega D 601585 K 203080;
edasiantav keskkonnatasu valdadele kajastatakse kandega D 601575-601584 K 203080.

3.2.8. Sunniraha arvestatakse kassapõhiselt. Laekumisel tehakse kanne D 710001 K 38850.

3.2.9. Kalapüügiõiguse ja jahipidamisõiguse tasud kajastatakse kassapõhiselt: D 710001 K 382550, 382560.

3.3. Trahvid

3.3.1. KeA peab trahvide analüütilist arvestust õigusrikkumiste andmekogus ja vääртеomenetluse portaalis ning kehtestab asutusesiseselt trahvide korraldamise põhimõtted ja protseduurid.

3.3.2. KeA saadab xls-formaadis kvartaalse koondi tasumata trahvinõuete kohta RTK-le. Trahvinõude muutuse ülesvõtmisel teeb RTK kanded: D/K 102090, D/K 388020. Summade laekumisel tehakse kanded: D 710001, K 388020.

3.3.3. TRAM lähtub leppetrahvide, viiviste ja muude sanktsioonide rakendamisel teedehituse töövõtulepingutes järgmistest põhimõtetest:

3.3.3.1 Leppetrahvi määramine ja selleks kasutatava akti vorm tuleneb sõlmitud tee-ehituse töövõtulepingutest;

3.3.3.2 Leppetrahvi, kui sanktsiooni määramisel arvestatakse, et leppetrahv ei muuda teedehituse objekti maksumust, ning leppetrahv laekub tuluna (eelarve liik 45) ja kasutatakse maanteede remondikulude katteks;

3.3.3.3 Kahjutasu nõude esitamisel lepingu täitja süül tekkinud dokumentaalselt tõestatud lisakulude katteks, arvestatakse, et kahjutasu ei muuda teedehituse objekti maksumust, ning kahjutasu laekub tuluna (eelarve liik 45) ja seda kasutatakse objektil tekkinud lisakulude katteks;

3.3.3.4 Maksumuse vähendamisel mittekvaliteetse töö eest arvestatakse, et maksumuse vähendamine muudab teedehituse objekti maksumust ja seda arvestatakse kulupõhiselt; töövõtja arvel kajastub summa maksumuse vähendusena; objekti (grant/projekt) kulu väheneb, sealhulgas ka välistoetustest kaasrahastatav osa;

3.3.3.5 Töövõtja poolt lepingu katkestamisel ettemaksu tagasilaekumisel võetakse arvesse, et kui projekt jätkub, siis tulu kontole e-riigikassas laekunud summa kantakse vastavas proportsioonis tagasi struktuuritoetuste kontole ja laekunud raha saab jätkuvalt kasutada projekti elluviimiseks; kui projekt on lõpetatud, kantakse laekunud summa vastavas proportsioonis tagasi struktuuritoetuste kontole.

3.3.4. TRAMi poolt töövõtjale esitatud sanktsioonide nõuded kajastatakse järgnevalt: Leppetrahvi/kahjutasu nõue D 103000 K 388090 (grant/projekt/eelarveliid 45), K 388830. Töövõtja on nõustunud leppetrahvi tasa arvlemisega töövõtja poolt esitatud ostuarve s.t. ostuarve väljamakse summa on leppetrahvi võrra väiksem või töövõtjaga on kokkulepe, et nõude ja ostuarvega tehakse tasavõrdus: D 201010 K 103000 klient (hankija) Töövõtjale tasumine D 201010 (leppetrahvi summa võrra vähem) K 700000. Töövõtja leppetrahvi nõue laekub tulu kontole: D 710001 K 103000 klient (hankija). Töövõtja esitatud ostuarve tasumine teostatakse kulukontolt e- riigikassas kasutades erinevaid eelarveliidide tunnuseid: D 201010 (hankija) K 700000 (leppetrahvi summa võrra vähem) grant/projekt/eelarveliid, K 700000 (laekunud leppetrahvi summa arvelt) grant/projekt eelarveliid 45.

3.4. Tulu kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemisest

3.4.1. Alates 2013 aastast laekuvad saadavad tulud Euroopa Liidus ametlikult korraldatud oksjonisüsteemi kaudu KLIM e-riigikassas avatud tulukontole 2200030328 ja kajastatakse kassapõhiselt kontol 323750.

3.4.2. Saadud oksjonitulust on ettenähtud vähemalt pool (tavaenampakkumisest 50% ja õhusõidukite käitajate tulust 100%) kasutada kliimaprojektide elluviimiseks. KLIM esitab andmed RTK-le tavaenampakkumise 50% ja lennunduse 100% laekumise kohta, ning RTK teeb eelarve ümbertõstmise. Toetuse koodiga kajastatakse kulutused lähtudes KeM kuludokumentidest. Teistele asutustele eelarves ettenähtud summad tõstetakse eelarves ümber ja vähendatakse eelarvet KLIM toetuse koodil.

3.5. Majandustegevusest laekuvad tulud

3.5.1. Tulu toodete ja teenuste müügist laekub e-Riigikassas avatud tulukontole. Kontoväljavõtte alusel kajastab RTK laekumised igal järgmisel tööpäeval SAP-is, kus need seotakse viitenumbri alusel nõuetega. Laekumise päeval tehakse kanne D 710001, K kontogrupp 1030.

3.5.2. Tulu kajastatakse kontodel 322120 (ELM, Maanteemuuseum), 322600, 323310, 323320 (KeA, KAUR, KEMIT, EGT), 323000, 323800 (TRAM, RIL), 323320, 323700, 323710, 323750 (KLIM).

3.6. Müügiarved

3.6.1. Asutuse algdokumendi alusel vormistab RTK müügiarve tehingu kajastamiseks ja ostjalt raha sissenõudmiseks. Kui asutus on käibemaksukohuslane, lisatakse arvele käibemaks vastavalt käibemaksuseadusele.

3.6.2. Üüri ja rendiga kaasnevate kommunaalkulude ja muude kulude edasiandmised kajastatakse kulude vähendusena, mitte tuluna ja kajastatakse SAP-is loodud vastavatel kontodel.

3.6.3. RTK väljastab müügiarved adressaatidele elektroonilisel teel.

3.6.4. KLIM asutuse töötajale üldjuhul müügiarvet ei väljastata. Töötaja avalduse alusel arvestatakse kinnipidamist vajav summa maha tema lähimast väljamakstavast palgast.

3.7. Muude tulude arvestus

3.7.1. Muud tulud kajastatakse kontodel 323300 kuni 388890 ja need laekuvad riigituludena (välja arvatud TRAM leppetrahvid kontol 388090 ja kindlustushüvitised kontol 388800, mis laekuvad eelarveliigiga 45 asutusele). Muude tuludena arvestatakse tulu kinnisvarainvesteeringutelt, ruumide ja muu vara (lootsitakso) üürilt ja rendilt, hoonestusõiguse seadmise ja kasutamise õiguse tasu, veeteetasu, teekasutustasu.

3.7.2. Veeteetasude ja lootsitasude kohta koostatakse ja esitatakse makseteatis infosüsteemis EMDE.

3.7.3. Teekasutustasu arvestatakse Maksu- ja Tolliametile laekunud summade alusel Transpordiameti tuludes koondkannetega SAP-is kassapõhiselt. Juhindutakse Transpordiameti juhendist „Teekasutustasu taotlemine veoautodele ja selle haagisele avaliku tee kasutamiseks“.

3.8. Sularahakassa

- 3.8.1. Sularahakassa luuakse ainult seadusega nõutud juhtudel või alternatiivsete maksevõimaluste puudumise korral. Sularahakassat peetakse ELM-s ja TRAM-s, kes kehtestavad asutuse sularaha käitlemise eeskirja.
- 3.8.2. Sularaha käitlemise eeskirjaga määratakse ELM-s töötajad, kellega sõlmitakse materiaalse vastutuse leping ja õigus teostada sularaha toiminguid. TRAM-s määratakse vastavad õigused ja kohustused töötaja ametijuhendis. Sularaha kassa on ainult sissemaksete kogumiseks. Sularahakassast teostatakse väljamakseid ainult inkasseerimisel panka.
- 3.8.3. Sularaha hoiustamine määratakse asutuse sularaha käitlemise eeskirjaga.
- 3.8.4. Sularahakassa inkasseerimist teostab lepinguga määratud firma, mis tegeleb sularaha transpordi, õigsuse kontrolli ja määratud arveldusarvele raha kandega. Sularaha inkasseerimisel panka koostatakse sularaha saateleht mis allkirjastatakse kahepoolset.
- 3.8.5. Kassalimiit on ELM-is 2500 eurot ja TRAM-s 2000 eurot. Sularaha liikumist kajastav tehing (sissetulekuorder, väljaminekuorder) registreeritakse kronoloogilises järjekorras koheselt selle toimumisel infosüsteemi registris ehk kassa päevaraamatus. ELM kasutab kassa infosüsteemi CompuCash ja Maanteemuuseum infosüsteemi NOOM.
- 3.8.6. Sularaha jääki kassas võrreldakse kassa aruandega iga tehingu toimumise päeva lõpul. Väga ebaolulises mahus sularaha liikumise korral võib võrdlust teostada pikema perioodi tagant. Kontrolli teostamist kinnitab kassapidaja kuupäeva ja allkirjaga kasutades võimalusel elektroonilist dokumentide süsteemi.
- 3.8.7. Asutus viib sularahakassa korralise inventuuri läbi aasta lõpu seisuga või sularahakassade hajususe korral samaaegselt varade inventuuriga, ning ootamatu inventuuri üldeeskirjas nõutava sagedusega.
- 3.8.8. Kassa liikumiste kohta koostatakse e-kassaraamatu alusel iga kuu koondkanded ja edastatakse RTK-le sisestamiseks SAP-i.
- 3.8.9. Kassa kontol 100000 kajastab RTK kassades toimunud muutused koondkannetega iga kuu lõpu kuupäevaga. Sularaha laekumine kassasse: D 100000, K tasumata arved või 320.... vms olenevalt laekumisest. Sularaha viimine panka D 710001, K 1000000.

3.9. Pangakaardid

- 3.9.1. Asutused otsustavad vajadusel pangakaartide väljaandmise oma töötajatele asutuse ülesannetega seotud kulutuste eest tasumiseks määratud limiidi piires ning vastutavad kaartide tagastamise eest töötajate töölt lahkumisel. Internetist ühekordse ostu sooritamiseks on asutusel võimalik Riigikassast taotleda SEB Panga virtuaalkaarti limiidivahemikuga 50 kuni 3500 eurot.
- 3.9.2. Pangakaarti kasutatakse välislähetuses või siseriiklikult ainult sel juhul, kui kulutuse eest puudub võimalus tasuda tavapärase ostuarve alusel ülekande teel e-riigikassa kaudu ja kaupade või teenuste soetamisel internetis.
- 3.9.3. Pangakaardi kasutajad esitavad kaardiga maksmise korral esimesel võimalusel lähetuskulu- või majanduskulu aruande, lisades sellele kaardiga tasutud arved, maksekvitungid, kaardiga seotud konto väljavõtted ja muud kuludokumendid. Aruanded kontrollitakse ja kinnitatakse vastavalt finantsarvestuse toimemudelile.

3.9.4. RTK kajastab deebetkaartidega toimunud tehinguid järgmiselt: Riigikassa kontolt deebetkaardi summa mahavõtmise päeval tehakse kanne: D hankija-oma töötaja (103920), D 550012 (teenustasu), K 700000. Aruande esitamisel tehakse kanne: D kulu, K 202050 ja saadud ettemakse ja kohustise sidumise kanne: D 202050, K 103920.

3.9.5. RTK kajastab krediitkaartidega toimunud tehinguid järgmiselt: Aruande esitamise kuul tehakse kanne: D kulu, K 203290 + makseblokk hankijale (oma töötaja). Riigikassa kontolt krediidikaardi summa maha võtmise päeval tehakse kanne: D 203290, K 700000.

3.10. Siirete kajastamine

3.10.1. Teiste riigiraamatupidamiskohustuslaste üksusega tehtud mitterahalisi tehinguid kajastatakse siiretena kontodel 700010 ja 710010. Aruandeperioodi lõpuks viiakse asutuste tulemi tekkepõhiste siirete kontodele. Positiivse tulemi korral tehakse kanne D 710002 K 203500 ja negatiivse tulemi korral D 203500 K 700002.

3.10.2. Riigiraamatupidamiskohustuslase siseselt ei kasutata siirete kontosid 700010 ega 710010 ega rahavoo koodi 15, 16, 35 ja 36, vaid viiakse varad, kohustised, tulud või kulud ühelt asutusele üle teisele, muutes eelarveüksuste koodi või tuluüksuste koodi (eelarve liik 60), kui kirjend ei puuduta eelarve täitmist, tehes kanded: D konto ühe eelarveüksuse/tuluüksuse koodiga, K konto teise eelarveüksuse/tuluüksuse koodiga.

3.11. Saadud toetused

3.11.1. Välistoetuse saamise lepingu korral avatakse toetuse ja selle arvel tehtavate kulutuste jälgimiseks eraldi toetuse (grant) kood. Sama toetuse koodi kasutatakse vastavale toetusele kaasfinantseerimise saamise ja kasutamise ning omafinantseerimise korras tehtud kulutuste kajastamiseks. Toetuse kood lisatakse kõikidele kannetele, sh nii vastavate tulude ja selle arvel tehtud kulutuste kui ka nõuete ja kohustiste ning ülekannete ja laekumiste kajastamisel.

3.11.2. Kui kulutused finantseeritakse osaliselt või täielikult välistoetuse või sellele lisatud kaasfinantseerimise arvel, tehakse toetuse saamise kohta tulude paralleelkanded kohe kulude kajastamisel või nende ebaolulisuse korral vähemalt kord kvartalis lepingus ette nähtud proportsioonide alusel.

3.11.3. Saadud välistoetuste laekumisel kajastatakse neid kas varem arvele võetud nõuete laekumisena (kontogrupp 1035) või saadud ettemaksetena (kontogrupp 2038).

3.12. Toetused EL struktuurifondidest

3.12.1. EL struktuurifondide (SF), sh ÜF (Ühtekuuluvusfond), ESF (Euroopa Sotsiaalfond), ERF (Euroopa Regionaalarengufond), ÖÜF (Õiglase Ülemineku Fond), ning Taaste- ja vastupidavusraha (RRF) keskkonnakaitselistele toetustele (EL toetus) rakendusametuseks on KLIM, rakendusüksusteks KIK, Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus (edaspidi EIS) ja RTK.

3.12.2. EL struktuuritoetused kajastatakse lähtudes struktuuritoetuste e-keskkonnas (SFOS) kinnitatud toetuse saaja maksetaotlustest või tagasinõudeotsustest. Maksetaotlused ja tagasinõudeotsused kontrollivad ja kinnitavad SFOS-is rakendusüksused (KIK ja EIS). Kanded imporditakse SFOS-ist SAP-i automaatselt eelregistreeritud dokumentidesse. RTK kontrollib kannetest tekkivate maksekorralduste vastavust SAP BO aruandele (SF109) ja saadab maksed maksmisele e-Riigikassasse või seob tagasimaksenõuetega. Kulukanne D 450030, 450230 ja kohustus K 203550, 203556. Tagasinõude kanne D

103650 K 450070, 450270. Kuu lõpus võtab RTK üles nõude Euroopa Komisjoni vastu D 103550, 103556 ja tulukanne 350030, 350230 lähtudes tekkinud toetuste vahendamise kuludest.

3.13. Norra ja Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) toetused

3.13.1. KLIM on Norra ja EMP toetuste kasutamisel rakendusasutus ja rakendusüksus on KIK. Toetusi kajastatakse samamoodi kui EL struktuuritoetusi. Kuu lõpus võtab RTK üles nõude Norra sponsori vastu.

3.13.2. FO vastutab Norra ja EMP toetuste planeerimise ja korraldamise eest.

3.14. Eesti-Šveitsi koostööprogrammi toetused

3.14.1. KLIM on Šveitsi toetuse kasutamisel programmioperaator ja rakendusüksus on RTK Toetuste rakendamise osakond. Toetusi kajastatakse samamoodi kui EL Struktuuritoetusi.

3.14.2. FO vastutab Eesti-Šveitsi koostööprogrammi toetuste planeerimise ja korraldamise eest.

4. Tegevuskulud

4.1. Tööjõukulud

4.1.1. Tööaja arvestust peetakse SAP-is. Välis- ja siseriiklike toetuste lõikes peetavad tööajatabelid on aluseks projektipõhisele tööaja arvestusele SAP-is.

4.1.2. Töötasu arvutatakse iga kuu kohta ja kantakse töötaja pangakontole hiljemalt arvestuskuu viimasel tööpäeval (palgapäeval).

4.1.3. Töötajatele väljastatakse SAP-ist e-posti aadressile väljavõtte arvestatud ja kinnipeetud summade ja panka ülekandmisele saadetud summa kohta (nn palgalipik).

4.1.4. Palgakulu ja arvestatud maksukulu kajastatakse tekkepõhiselt perioodis, mille eest kulu arvestati ja kajastatakse asutuse eelarveüksuse koodiga, jaotatuna toetuste ja projektide lõikes. Toetuste ja projektide lõikes kajastatakse ka töötasust kinnipeetud maksud ja väljamaksmisele kuuluvad summad.

4.1.5. Erisoodustusena arvestatakse rahaliselt hinnatavaid hüvesid lähtudes tulumaksuseadusest.

4.2. Arveldused aruandvate isikutega

4.2.1. Asutuse juhi käskkirjaga kehtestatakse majanduskulu avansside saajad ja mobiiltelefonide teenuse kasutuslimiidid.

4.2.2. Aruandvatele isikutele tehtud ettemaksed kajastatakse kontol 103920 – majanduskulude ettemaksed töötajatele ja võlad kontol 202050 – võlad majanduskulude eest.

4.2.3. Asutuse juhil on õigus määrata isikud, kellele hüvitatakse isikliku sõiduauto teenistus-, töö- ja ametisõitudeks kasutamise kulud.

4.2.4. Lähetusi ja lähetuskoolitusi ning nendega seotud kulusid menetletakse RTIP-is.

4.2.5. Majanduskulusid ja muid makseid, mille alusdokumendiks ei ole arve (maamaks, riigilõiv, liikmemaksud jm) menetletakse RTIP-is või DHS-is.

4.3. Muud tegevuskulud

- 4.3.1. Tegevuskuludena on lubatud üldjuhul näidata ainult asutuse tegevusega seotud kulusid. Teise asutuse eest, aga ka muude riigiasutuste ja isikute eest makstud tasusid käsitletakse kulude edasiandmisena.
- 4.3.2. Eri- ja vormiriietuse soetamise ja kasutamise korra, samuti töötajate tervise kaitsega seotud kulude (vaktsineerimine, tervisekontroll, prillide soetamise, sportimisega seotud kompensatsioonid jmt) kompenseerimise tingimused kehtestavad asutused.
- 4.3.3. Autode kindlustus ja perioodika tellimine kantakse soetamisel kohe kuluks.

4.4. Antud toetused

- 4.4.1. KLIM valitsemisala rahvusvaheliste organisatsioonide liikmemaksud tasutakse KLIM eelarvest ja kajastatakse tegevustoetusena kontol 452800.
- 4.4.2. Siseriiklikke Keskkonnaprogrammist antavaid toetusi kajastatakse lähtudes struktuuritoetuste e-keskkonnas (SFOS) kinnitatud toetuse saaja maksetaotlustest või tagasinõudeotsustest. Maksetaotlused ja tagasinõudeotsused kontrollib ja kinnitab SFOS-is rakendusüksus (KIK). Kanded imporditakse SFOS-ist SAP-i automaatselt eelregistreeritud dokumentidesse. RTK kontrollib kannetest tekkivate maksekorralduste vastavust SAP BO aruandele (SF109) ja saadab maksed maksmisele e-Riigikassasse või seob tagasimaksenõuetega. Kulukanne D 450000, 450200 ja kohustus K 203550, 203556. Tagasinõude kanne D 103650 K 450060, 450260.
- 4.4.3. Siseriiklikud tegevustoetused kajastatakse kassapõhiselt kontol 452100.

5. Varad ja varud

5.1. Riigivara valitsemine

- 5.1.1. Riigivara valitsemisel lähtutakse „Keskkonnaministeeriumi valitsemisel oleva riigivara valdamise ja kasutamise, riigivara valitseja valitsemisala piires riigivara üleandmise ning riigivara kõlbmatuks tunnistamise, mahakandmise ja hävitamise korrast“.
- 5.1.2. Volitatud asutus on KLIM valitsemisala asutus, kelle valdusesse riigivara valitseja oma valitsemisel oleva vara on andnud. KeA, KAUR, KeMIT, ELM, TRAM, EGT ja RIL on KLIM riigivara valitsemise volitatud asutused. Asutuste juhid vastutavad vara majandamise eest oma asutuses. Asutuses on lubatud pidada varade arvestust bilansiliselt ja bilansiväliselt. Asutus kehtestab asutusesiseselt varude soetuse ja kuludesse kandmise korra, milles sätestatakse varude arvestuspõhimõtted ja laoarvestuse tööprotsessid.

5.2. Põhivara arvestus

- 5.2.1. Materiaalse ja immateriaalse põhivara kapitaliseerimise alampiir on sätestatud riigi raamatupidamise üldeeskirjas.
- 5.2.2. SAP-i põhivara arvestuses grupeeritakse põhivarad klassidesse. Põhivara klass määrab, millistele kontodele tehakse põhivaraga seotud kanded. Igale klassile on SAP-is vaikeväärtusena määratud kasulik eluiga. Põhjendatud vajadusel, sh varem kasutatud vara omandamisel või varale parenduste lisamisel tuleb vara kaardil kasulikku eluiga muuta.

- 5.2.3. Lõpetamata ehitustöid ja pooleliolevaid soetusi kajastatakse poolelioleva põhivara klassis eraldi kaartidel.
- 5.2.4. Kui olemasolevale põhivarale lisatakse parendusi, siis kajastatakse neid üldjuhul samal põhivara kaardil.
- 5.2.5. Põhivara võetakse arvele kogumina (nt mööbel komplektina), kui see moodustab ühesuguse kasutusega terviku.
- 5.2.6. Kui ühe ja sama vara komponentidel on erinev kasutusiga, võetakse komponendid eraldi arvele. Kui vastavad komponendid kuuluvad samasse varaklassi, võetakse need arvele alamvara kaartidel (peavara komponentidena).
- 5.2.7. Kui põhivara ostuarvet ei tasuta täies mahus, vaid kokkulepitud osa jääb kuni garantiiperioodi lõpuni tasumata, siis sisestatakse ostuarve maksmata osa kontole 20101020.
- 5.2.8. Teemaade (maanteede, raudteede maad) soetamise lepingutele eelnevate tegevuste kulud - mõõdistamised, maakorraldustööd, eksperthinnangud jms kajastatakse raamatupidamisarvestuses perioodikuludena kontol 551290 ja ei kapitaliseerita maa soetusmaksumusse. Neid toiminguid eelnevalt teostades ei ole kindlust objektiivselt otsustada, kas maa soetamistehing tulevikus üldse toimub ja missugused on selle tehinguga otseselt seotud eelnenud kulud.
- 5.2.9. Maa maksumusse ei kapitaliseerita ostutehingult tasumisele kuuluvat riigilõivu. Riigilõivusid kajastatakse raamatupidamisarvestuses kontol 601070-riigilõivukulu. Riigilõivude tasumiseks tehakse Maksu- ja Tolliametis olevale lõivude ettemaksukontole ettemaks, mis kantakse kohe kuluks. Aasta lõpus võetakse oluline kasutamata summa kuludest välja ettemaksu kontole.
- 5.2.10. Maanteede maade soetamine kajastatakse põhivarana maade valduse üleandmisel müüjalt ostjale võlaõiguslepingu sõlmimisel. Maa kohta avatakse põhivara kaart ja täidetakse lepingus kajastatud andmetega kandes tähise „VÕL“ kaardi väljale nimetusega „tuba(Room)“ – eristamaks edaspidi maade andmeid, mille kohta on omandiõigus vormistamata.
- 5.2.11. Võlaõiguslepingu järgselt sõlmitakse müüjaga asjaõigusleping (sätestatakse omandiõiguse üleminek) ja kui selles fikseeritakse muudatused omandatud maaüksuse andmetes või maksumuses, siis kajastatakse need põhivara kaardil ja vajadusel muudetakse maa soetusmaksumust.
- 5.2.12. Osalusi avaliku sektori ja sidusüksustes kajastatakse kontorühmas 150, lähtudes avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendis sätestatud nõuetest. Osalusi tütarettevõtjates kajastatakse kontol 150200 ja sidusettevõtjates kontol 150210. Osalusi sihtasutustes kajastatakse kontol 150020.
- 5.3. Põhivarade eluea arvestus
- 5.3.1. Üldjuhul määratakse uute põhivara objektide eeldatav kasulik eluiga alljärgneva varaklasside eluea alusel:

Hooned ja hoonete osad	50	aastat
Eluhooned	50	aastat
Muud rajatised	20	aastat

Masinad ja seadmed	5-15	aastat
Transpordivahendid	5-30	aastat
Info- ja kommunikatsiooniseadmed	2,5-6	aastat
Muu amortiseeruv põhivara	2-10	aastat
Tarkvara	3-10	aastat

5.3.2. Teede kogumitel üldjuhul määratakse eeldatav kasulik eluiga alljärgnevalt:

Muldkeha	50	aastat
Sild	33	aastat
Viadukt	33	aastat
Muud rajatised	25	aastat
Siirdekaten	10	aastat
Kergkatend	12	aastat
Püsikatend	15	aastat
Pindamine	5	aastat

5.3.3. Asutus täpsustab vara eeldatavat kasulikkude eluiga vara omandamise korral.

5.3.4. Eeldatavat järelejäänud eluiga hindab Asutus parenduste arvele võtmisel ja inventuuride käigus (v.a. TRAM teed). Ümberhinnatud varade järelejäänud eluiga määratakse ümberhindluse käigus.

5.4. Põhivara parendused, ümberhindlus, müük, üleandmine ja mahakandmine

5.4.1. Parendused lisatakse põhivara soetusmaksumusele juhul, kui need vastavad materiaalse põhivara mõistele ja vara bilansis kajastamise kriteeriumitele, st maksumus on võrdne või suurem põhivara arvele võtmise piirmäärast ning nende hinnanguline kasulik eluiga on üle ühe aasta.

5.4.2. Kui põhivarale tehtud kulutused on jooksva hoolduse või remondi iseloomuga, st sarnaseid töid võib olla vajadus korrata iga-aastaselt, siis kajastatakse neid perioodi kuludes. Varuosad, mille eeldatav kasutusiga on rohkem kui üks aasta või mida saab kasutada ainult konkreetse põhivara objekti juures, käsitletakse samuti materiaalse põhivarana.

5.4.3. Kui parenduse käigus vahetati välja oluline osa põhivarast, kantakse bilansist välja vahetatud osa soetusmaksumus ja kulum (v.a. Transpordiameti teed).

5.4.4. Põhivara ümberhindlusena võetakse arvele peremehetuks tunnistatud vara ja maakatastrisse kantud maad, mida ei ole ükski avaliku sektori üksus varem bilansis arvestanud. Maad hinnatakse ümber ümberhindluse läbiviimise ajal kehtinud maa maksustamishinna alusel.

5.4.5. Enne üleandmist riigi äriühingu aktsia- või osakapitali suurendamiseks hinnatakse põhivara vastavalt üldeeskirja paragrahvis 18 kajutatud põhimõtetele.

5.4.6. Riigiraamatupidamiskohustuslaste üksuste vahelist põhivara tasuta võõrandamist ja tasuta kasutusse andmist kajastatakse siirdena, mille puhul antakse üle vara soetusmaksumus ja kulum.

5.4.7. Põhivara müügi tulemust kajastatakse kontogruppides 3810 kuni 3813 kui vara müüdi tasu eest. Põhivara tasuta võõrandamist kajastatakse mitterahalise sihtfinantseerimisena (v.a riigiraamatupidamiskohustuslaste üksuste vahelised siirded), eemaldades vara bilansist ja kajastades selle jääkväärtuse kontol 450200.

5.4.8. Põhivara kantakse maha (bilansist välja), kui vara enam ei eksisteeri (on hävitatud või hävinud, kadunud vms) või põhivara mahakandmise otsuse alusel enne selle utiliseerimist või hävitamist. Põhivara mahakandmine toimub kooskõlas riigivaraseaduse ja punktis 5.1.1 viidatud riigivara valitsemise korraga.

5.4.9. Mittekasutatav vara hinnatakse alla neto realiseerimismaksumuseni.

5.4.10. Vara allahindamisel ja mahakandmisel kantakse põhivara jääkmaksumus kuluks amortisatsioonina (kontorühm 611 või 613).

5.5. Transpordiameti teede arvestus

5.5.1. Ostuarved võetakse arvele lõpetamata ehituse varakaardile, mille koostamise aluseks on PS-element (wbs), mille kood moodustakse alljärgnevalt:

tunnus = LA0 (Transpordiameti tähis);

tunnus = 19 (2019 aasta); 21 (2021 aasta); jne;

tunnus = THK (Teehoiukava) grupi tähis (näiteks: TT - tolmuwabade katete ehitamine; KT – kattega teede taastusremont);

tunnus = regiooni number (üldiselt tee asukoha järgi);

tunnus = tee number (5 kohaline);

tunnus = numeratsioon alates 1; juhuks kui samal teel on sarnaste algustega koode rohkem kui 1 (edasid võib olla 2,3 jne);

tunnus = investeerimise allikas-riigieelarve liik ja objekt;

PS- elemendi koodi näide: LA0-21KT1-11410-1R.

Üldjuhul kasutatakse sama PS-elementi koodi nii objekti ettevalmistavate kui ka ehitusega seotud tegevuste juures.

5.5.2. Lõpetamata ehituse varakaardil kajastatakse järgmised tunnused:

PS- element = tee/silla/viadukti nimi, kilomeetrid (info PS-elementi loomisel);

ettevõtte = L000;

tulukeskus = LA0;

kulukeskus = osakonna või üksuse alusel;

vastutav kulukeskus = osakonna või üksuse kulukeskus;

fond = investeerimisallikas ehk eelarveliid ja objekt;

tegevusala = 04510;

eelarveüksus = ELA0.

5.5.3. Transpordiamet kasutab teede kogumisse arvele võtmisel miniTIS süsteemi, mille aluseks on teetööde tehniliste kirjelduste koodide alnumbrid:

0 – projekteerimine, järelevalve = jaotatakse lõppakti proportsiooni alusel katendile või sillale/viaduktile;

1 – üldised ehitustööd = katend;

2 – ettevalmistamine = mulle;

3 – mullatööd = mulle;

4 – katend = katend;

5 – drenaaž, truup = muu rajatis;

6 – konstruktsioonid = sild, viadukt;

7 – liikluskorraldus = muu rajatis;

8 – tehnovõrgud = muu rajatis;

9 – maastikukujundus ja haljastus = muu rajatis.

- 5.5.4. Pindamine kajastatakse eraldi tööde liigina, mille kohta peetakse arvestust miniTIS-s ja jaotatakse teede numbrite kaupa. Lõpetamata ehituse varakaardil kasutatakse üldiselt lepingupõhist PS- elemendi koodi (näiteks LA0-21PI1-82000-1). Detailsem tööde asukoha info on miniTIS süsteemis.
- 5.5.5. Hooldelepingute raames tehtavad remonttööd jaotatakse põhivara soetuseks arvestamise korral p 5.5.3 alusel. Hooldelepingute remonttööde PS - element moodustatakse sarnaselt pindamistele. PS-elementi näide: LA0-21PI1-80015-1R.
- 5.5.6. Kasutusse võetavatele (ehitavatele, renoveeritavatele) teedele luuakse igal aastal (alates aastast 2011) kogumite kaardid järgmiste numbritega:
tunnus = T (kogum);
tunnus = vara liik M (mulle), C (siirdekateend), B (kergkatend), A (püsikatend), S (sild, viadukt), R (muu rajatis), P (pindamine);
tunnus = ehitus- või renoveerimistööde aasta number;
Igale vara liigile avatakse ka eraldi vara klass.
Numbri näide: TM2021.
- 5.5.7. Maanteede ehitus- ja remonditööd võetakse põhivarasse arvele etapiviisiliselt, projekteerimised ja sellega seotud tegevused projekti valmimisel ning ehituse ja remondi ning sellega seotud tegevused objekti vastuvõtmisega.
- 5.5.8. Iga aasta lõpuks kantakse raamatupidamise arvestusest maha need teede kogumid, mis on täielikult amortiseerunud. Kande teeb raamatupidaja BO aruande alusel teavitades mahakandmisest asutust.

5.6. Väheväärtusliku vara arvestus

- 5.6.1. Asutused peavad väheväärtusliku vara arvestust üldjuhul RTIP-i varade moodulis, juhindudes portaali kasutamise juhenditest.
- 5.6.2. Väheväärtusliku varana võtavad asutused arvele varaobjektid soetusmaksumusega üldjuhul alates 1000 eurost kuni põhivara arvele võtmise piirmäärani käibemaksuta summas. Mõõblit ei pea arvele võtma olenemata summast. Asutus võib võtta arvele ka 1000 eurost väiksema väärtusega vara ja mõõblit, kui ta peab vara olemasolu ja paiknemise informatsiooni oluliseks.

6. Nõuete ja kohustiste arvestus

6.1. Võlad tarnijatele

- 6.1.1. Võlad tarnijatele kajastatakse raamatupidamisarvestuses eelarve liikide ja objektide, eelarveüksuste ning välistoetuste korral ka toetuste lõikes.
- 6.1.2. Võlad tarnijatele perioodi kulude eest kajastatakse kontrol 201000.
- 6.1.3. Võlad tarnijatele põhivara soetamise eest kajastatakse kontrol 201010. Põhivara soetuse ostuarvel kajastatud käibemaksukulu arvestatakse samuti kontrol 201010 ja kantakse kuluna kontole 601002.
- 6.1.4. Garantiitööde katteks reserveeritud tagatise kohustused põhivara soetamisel kajastatakse kontrol 20101020.

6.1.5. Deposiite, millest pool makstakse välja tööde lõppedes ning teine pool viie aasta pärast, kajastatakse laekumisel 50% ulatuses laekunud summast lühiajalisel kontol 20399000 ja 50% ulatuses pikaajalisel kontol 25389000. Laekumiste pika-ja lühiajaliseks jagamist rakendatakse laekumistele alates 01.01.2023.

6.2. Võlad töötajatele

6.2.1. Töötasu võlgnevus kajastatakse kontol 202000, kanded kontole tehakse SAP-is palgaarvestuse mooduli automaatkannetena.

6.2.2. Kolmandate isikute kasuks töötajatelt kinnipeetavad summad kajastatakse kontol 202090, kanded kontole tehakse SAP-is palgaarvestuse moodulist automaatkannetena.

6.2.3. Kohustised oma töötajale lähetus- ja majanduskulude eest kajastatakse kontol 202050, kanded tehakse aruandvate isikute majanduskulu või lähetuskulu aruannete põhjal. Asutused kehtestavad teenistus- ja töölähetuste korra, milles nähakse ette aruannete vormistamise ja esitamise korraldus.

6.2.4. KLIM-is käsitletakse aruandvate isikutena ka välisesindajatena töötavaid isikuid. Välisesindajad esitavad igakuulise kulude aruande koos kuludokumentidega.

6.3. Nõuded ja tehtud ettemaksed

6.3.1. MTA poolt kogutavate riigi tulude nõuete ja tehtud ettemaksete kajastamine, nõuete tunnistamine ebatõenäoliseks ja lootusetuks on reguleeritud MTA korraga.

6.3.2. Nõuete laekumist jälgitakse majandusarvestuse programmis SAP BO aruandes RP002. Asutus võtab tasumata nõuete info teadmiseks ostjale järgmiste teenuste osutamisel ja vajadusel keeldub teenust osutamast, kui ostjal on tasumata nõudeid.

6.3.3. Meeldetuletuskirja ei saadeta kui nõude summa on alla 5 euro, kuna nõude sissenõudmist loetakse sel juhul majanduslikult ebaotstarbekaks.

6.3.4. Kui nõude laekumise tähtajast on möödunud 5 päeva, saadetakse võlgnikule esimene meeldetuletuskiri, teine 15 ja kolmas 30 päeva möödumisel maksetähtajast. Asutus teeb ebatõenäoliseks laekumiseks hinnatud nõuete kohta keskusele teatise. Ebatõenäoliselt laekuvaks tunnistatakse valitsemisala pearaamatupidaja otsusel nõuded, mille tekkimisest on möödunud 180 päeva.

6.3.5. Tähtajaks laekumata nõudelt arvestatakse viivist, kui viivis on seadusandliku akti või sõlmitud lepingu alusel ette nähtud. Viivise nõuet ei võeta bilansis arvele, kuivõrd seda loetakse juba tekkimise hetkel ebatõenäoliselt laekuvaks. Viivis kajastatakse tuluna kontol 382390 selle laekumisel.

6.3.6. Veeteetasude maksmisel arvestab keskus viivist exelis vastavalt Meresõiduohutuse seaduse nõuetele.

6.4. Maksude arvestus ja deklaratsioonide koostamine

6.4.1. Maksukohustusena kajastatakse väljamakse kuul deklareeritud maksukohustised. RTK koostab SAP-is maksudeklaratsioonid asutuste kaupa ja sisestab need MTA maksukohustuslaste infosüsteemi.

- 6.4.2. Asutused on käibemaksukohustuslased või piiratud käibemaksukohustuslased. Käibedeklaratsioonid koostatakse iga asutuse kohta eraldi. Käibemaksu õigeks kajastamiseks ja käibedeklaratsioonide koostamiseks kasutatakse kannetes SAP-is avatud erinevaid käibemaksukode.
- 6.4.3. Maksude tasumisel kasutatakse ettemaksukontode jääkide vahekontot 103799. Maksude tasumise raamatupidamiskannete tegemisel kasutatakse eelarve täitmise tunnuseid, sh eelarve liike ja objekte, eelarveüksuste koodi. Ülekannetele märgitakse igale asutusele MTA-s määratud viitenumber.
- 6.4.4. Maamaksu kajastatakse kuludes maksutähtaja saabumisel.
- 6.5. Eraldiste arvestus
- 6.5.1. Eraldise hinnatakse iga aasta lõpu seisuga.
- 6.5.2. Transpordiameti valdusse kuuluvate karjäärade taastamiseks tehtavad kulud kajastatakse bilansis keskkonnakaitseliste eraldistena. Eraldiste suurust hindab asutus, lähtudes senisest tegevuspraktikast, sh karjääri rekultiveerimise kulude suuruselt ja selle muutumisest aruandeaastal vastavalt karjäärast kaevandatud materjali kogustele.
- 6.5.3. Kui karjäär on lepingu alusel antud kasutusvaldusesse, siis tuleb lepingus tuua välja, kes tagab karjääri rekultiveerimise. Kui vastav kohustus pannakse kasutajale, siis karjääri sulgemise eraldist ei moodustata. Kui asutusel on lepingukohaselt õigus nõuda karjääri rekultiveerimise kulu hüvitamist lepingupartnerilt, siis kajastatakse eraldist ja hüvitistest tulenevat nõudeõigust mõlemat bilansis eraldi, neid omavahel tasaarvestamata.
- 6.5.4. Karjäärade sulgemiseks moodustatud eraldiste moodustamise ja vähendamisega kaasnevat kulu ja kulu vähendamist kajastatakse kontol 551290. Hüvitise nõue võetakse arvele kontol 103190 ja kajastatakse tulemiaruanDES samuti kontol 551290 (vähendades kulusid).
- 6.5.5. Kutsehaiguste ja tööõnnetustega seotud hüvitiste maksmiseks moodustatakse eraldised nende kulutuste tarbeks ja kajastatakse bilansis kontodel 206045 (muud lühiajalised eraldised) ja 256045 (muud pikaajalised eraldised).
- 6.5.6. Kutsehaiguste ja tööõnnetustega seotud eraldiste moodustamise ja vähendamisega kaasnevat kulu ja kulu vähendamist kajastatakse kontol 500890 (muud koosseisuvälised töötasud).
- 6.6. Põhi- ja väheväärtuslike varade inventeerimine
- 6.6.1. Põhi- ja väheväärtuslike varade inventuuri läbiviimisel juhindutakse käesolevast eeskirjast ja selle lisadest, samuti KLIM valitsemisala põhi- ja väheväärtuslike varade inventeerimise eeskirjast. RTIP-i varade moodulis kasutatakse inventeerimiseks moodulis loodud võimalusi.
- 6.7. Nõuete ja kohustiste inventeerimine
- 6.7.1. Nõuete ja kohustiste inventuuri teostab RTK, kes koostab ning saadab debitoridele ja kreditoridele saldokinnituskirjad, määrates nõuete ja kohustiste summa, millest alates saldokinnituskirjad saadetakse. Avaliku sektori üksustele saldokinnituskirju ei saadeta, kuna nendega võrreldakse saldosis saldoandmike infosüsteemis. Saldokinnituskirju ei saadeta tarnijale, kui arvele võetud kohustised on tavapärase tegevuse tulemusel tekkinud kohustised, mis lähevad maksetähtpäeval tavakorras tasumisele. Müüginõuete

saldokinnituskirju füüsilisest isikust klientidele ei saadeta. Saldokinnituskiri müüginõude osas saadetakse juriidilistele isikutele, kui inventuuri tegemise ajaks laekumata nõude summa on alates 5 000 eurost ja kui maksetähtpäev on inventuuri tegemise ajaks saabunud. Laekumata nõuete korral, mille maksetähtpäev on saabunud, saadetakse meeldetuletuskiri.

- 6.7.2. Saldokinnituskirjad koostatakse hankijate ja klientide lõikes, kasutades SAP-i standardvormi.
- 6.7.3. Saldoteatised saadetakse valitsemisala kõigi nõuete ja kohustiste kohta tervikuna.
- 6.7.4. Nõuete ja kohustiste inventuuri tulemusel koostatakse võrdlusleht, milles kajastuvad alljärgnevad andmed:
 - 1) andmed deebitoride ja kreditoride kohta;
 - 2) nõuete ja kohustiste summad;
 - 3) nõuete ja kohustiste summad tagastatud saldoteatiselt;
 - 4) erinevused raamatupidamise ja kinnitatud andmete vahel ja erinevuste tekkepõhjused;
 - 5) inventuuri läbiviimise aeg ja läbiviija allkiri.
- 6.7.5. Asutused, kes peavad nõuete analüütilist arvestust oma infosüsteemides, viivad läbi nõuete inventuuri iseseisvalt, koostavad inventuuri võrdluslehed ja saadavad tulemused RTK-le. Kui inventuuri tulemuste põhjal on vajadus muuta raamatupidamisarvestuses kajastatud andmeid, siis edastatakse vastav info asutuse poolt koos nõuete inventuuri tulemustega.
- 6.7.6. Transpordiamet hindab 31.detsembri seisuga tee-ehituse töödest kinnipeetud tagatiste kontrol 20101020 kajastatud saldode lühi- ja pikaajalist jaotust. Keskus esitab Transpordiametile konto 20101020 väljavõtte, mille Transpordiamet tagastab oma hinnanguga Keskusele. Keskus kajastab pikaajalise osa 31.detsembri seisuga kontrol 25001020 vähendades lühiajalist osa kontrol 20101021. Järgmise aasta alguses teeb Keskus vastupidise kande.
- 6.7.7. Transpordiamet hindab 31.detsembri seisuga deposiitide kontrol 25389000 kajastatud saldode lühi- ja pikaajalist osa. Keskus esitab Transpordiametile konto 25389000 väljavõtte, mille Transpordiamet tagastab oma hinnanguga Keskusele. Keskus kajastab lühiajalise osa 31.detsembri seisuga kontrol 20399020 vähendades pikaajalist osa kontrol 25389020. Järgmise aasta alguses teeb Keskus vastupidise kande.
- 6.7.8. Nõue loetakse lootusetuks ja kantakse bilansist välja, kui asutusel puuduvad igasugused võimalused nõude kogumiseks või selle tagasinõudmiseks ei ole majanduslikult otstarbekas meetmeid rakendada. Asutuse kuni 10 000 eurose nõude lootusetuks tunnistamise kinnitab asutuse finantsjuht. Asutuste üle 10 000 euroste ja KLIM nõuete lootusetuks tunnistamise kinnitab asutuse juht. Nõude lootusetuks tunnistamise otsus saadetakse RTK le DHS-i kaudu.
- 6.8. Sularahakassa inventuur
 - 6.8.1. Korralise sularahakassa inventuuri viib läbi asutuse juhi käskkirjaga asutuse töötajatest moodustatud kaheliikmeline komisjon. Inventuuri juures osaleb kassaoperatsioonide eest vastutav isik.
 - 6.8.2. Inventuuri tulemuste kohta koostatakse inventuuriakt, milles kajastatakse:
 - 1) inventuuri läbiviimise kuupäev;
 - 2) komisjoni koosseisu kuuluvate töötajate nimed ja ametikohad;
 - 3) sularaha jääk ja erinevus võrreldes kassaraamatu andmetega;
 - 4) komisjoni liikmete ja kassapidaja allkirjad.

6.9. Erakorralised inventuurid

6.9.1. Erakorralisi inventuure viiakse läbi:

- 1) vastutavate isikute vahetumise korral üleandmise-vastuvõtmise päeva seisuga;
- 2) varguse, röövimise, omastamise ja kuritarvituse, samuti väärtuste riknemise (ujutus, põleng jms) kindlakstegemisel, viivitamatult nimetatud faktide selgumise järel.

6.10. Bilansivälised kontod

6.10.1. RTK korraldab üldeeskirjas toodud bilansiväliste kontode kohta informatsiooni kogumise valitsemisala asutustes ja esitab info detsembrikuu saldoandmikus.

6.11. Aruanded

6.11.1. Keskuse poolt esitatakse riigi raamatupidamiskohustuslase kohta raamatupidamise aruanded rahandusministri määrusega kehtestatud korras.

6.11.2. Statistiline ja muu perioodiline finants- ja personaliaruandlus esitatakse asutuste lõikes vastavalt kehtivatele õigusaktidele.

6.12. Seotud isikud

6.12.1. Seotud isikuteks loetakse:

- 1) minister, kantsler, asekanclerid, asutuste juhid ja nende pereliikmed, kelleks loetakse vähemalt abikaasa, elukaaslane ja laps;
- 2) sihtasutused, mittetulundusühingud ja äriühingud, kelle üle alapunktis 1 nimetatud isikutel üksi või koos pereliikmetega on valitsev või oluline mõju.

6.12.2. Kui asutuse poolt teostatud tehingu osalised on seotud isikud ja tehing ei vasta õigusaktidele või asutuses dokumentidele seatud üldistele nõuetele või ei ole sõlmitud turutingimustel, siis asutus esitab RTK-le algdokumendi koos vastavasisulise kommentaariga vastavalt teadaolevatele andmetele. Keskus kajastab tehingut vastavalt üldeeskirja §-le 491.

Lisa 1. E-riigikassa kontod

1200003916	Kulukonto KLIM ühine
2800049395	Toetuste, tulude laekumine
2800082909	SFOS toetused
2800082161	Toetuste, tulude laekumine (10939 KLIM;10941 KAUR;10942 ELM;10943 KeA;10944 KEMIT;10949 RIL;10950 TRAM veoload 10607, 10610;10951- Maanteemuuseum)
2800083005	CO2 enampakkumine- Moderniseerimisfond
2900083057	Riigilõivud -Ehitisregistri toimingud
2900072987	Riiklike tegevuslitsentside-lubade väljastamine
2200030328	CO2 vahendid ESLEX
2200026659	Tulu varadelt
4100081941	Trahvid
2200030344	Loodusressursside kasutamisest saadud tulu, Keskkonnaamet
2200030357	Loodusressursside kasutamisest saadud tulu, Keskkonnaamet
2200030360	Loodusressursside kasutamisest saadud tulu, Keskkonnaamet
2200030373	Loodusressursside kasutamisest saadud tulu, Keskkonnaamet
2200030386	Loodusressursside kasutamisest saadud tulu, Keskkonnaamet
2200030399	Loodusressursside kasutamisest saadud tulu- väärteoasi, Keskkonnaamet
2800081654	Sunnirahad, keskkonnatasud, Keskkonnaamet
2900081651	Seemne sertifitseerimise ja pakendamise toimingud
2900081664	Maapõueseaduse alusel teostatavad toimingud
2900081677	Jahitunnistuse väljastamine ja jahipiirkonna kasutusõiguse loa taotluse läbivaatamine
2900081680	Keskkonnakompleksloa andmine ja läbivaatamine
2900081693	Riiklike tegevuslitsentside ja tegevuslubade väljastamine
2900081703	Geneetiliselt muundatud organismi keskkonda viimise ja turustamise taotluse läbivaatamine, ning jäätmete riikidevahelise veoloa taotluse menetlemine
2900073041	Riigilõiv välisriigis omandatud kvalifikatsiooni tunnustamise eest - Transpordiamet
2900081800	Riigilõivud ARK toiminguteks; vedurijuhilubade väljastamine - Transpordiamet (lühiviitenumbriid 10601,10602, 10613)
2900082993	Riigilõivud - Merenduse toimingud - Transpordiamet
2900083002	Riigilõivud - Lennunduse toimingud - Transpordiamet

Lisa 2. Transpordiameti teede inventeerimine

1. Teede inventeerimine teostatakse järgnevate andmete võrdluse alusel:
 - aasta jooksul teostatud tee-ehitustööde maksumused raamatupidamisarvestuses: lõpetatud ja lõpetamata ehitused;
 - Transpordiametis objekti/projekti/lepingute põhiselt peetavate arvestuste andmed;
 - Teeregistrisse kantud lõpetatud tee-ehitusobjektide mõõdistamise tulemused.
2. SAP-i finants- ja varaarvestusest saadakse võrdluste teostamiseks andmed aasta jooksul toimunud summaliste liikumiste kohta ehitusobjekti lõpetamata ehituse kaartidel projektide lõikes. Lõpetamata ehituse kaardilt teede kogumitesse arvele võetud summad kajastavad aasta jooksul ehitatud /rekonstrueeritud teede maksumust.
3. Teede inventuur teostatakse Transpordiameti kohta tervikuna iga-aastaselt seisuga 31. detsember ja inventuuri tulemused peavad olema vormistatud selliseks tähtjaks, mis võimaldaks koostada aastaaruande nõutud tähtjaks. Igal aastal määratakse inventuuride läbiviimise ja tulemuste esitamise tähtjad aastainventuuri käskkirjaga.
4. Tegevuste järjekord teede inventeerimisel:
 - Tarnijate saldode võrdlus- teostab keskus kooskõlas eeskirja punktiga 31.
 - Lõpetamata ehituse inventuur- viiakse läbi Transpordiameti inventeerimiskomisjoni poolt. Võrdlused teostatakse lõpetamata objekti/projekti/lepingu põhiselt, aluseks on SAP BO aruandlusest varade aruanne 31.detsembri seisuga lõpetamata ehituse kaartide saldode kohta projektide lõikes. Kaartidel olevaid summasid võrreldakse inventeerimiskomisjoni poolt objektide/projektide/lepingute kaupa asutuses peetava projektide arvestuse alusel või asutuse infosüsteemis kajastuvate andmete alusel.
 - Lõpetatud tee-ehitusobjektide inventuur- viiakse läbi Transpordiameti inventeerimiskomisjoni poolt ja Transpordiameti kohta tervikuna. Aluseks võetakse aasta jooksul teede kogumitesse arvele võetud summad tee-ehitusobjektide lõikes. SAP BO aruandlusest võetakse aluseks aruanne lõpetatud ehituse kohta projektide lõikes.
5. Inventuuri käigus teostatakse võrdlused:
 - summalised võrdlused – varade aruandluses olevaid summasid võrreldakse objekti lõpetamise aktil kajastatud summadega objektide lõpetamise käigus;
 - teostatud tööde võrdlused - aruandluses kajastatud lõpetatud tee remondiobjektide andmed võrreldakse Teeregistrisse kantud andmetega, mis on saadud peale valminud remondiobjekti mõõdistamist, millega täpsustatakse objekti täpne pikkus, katte muudatused jms. Võrdlused vormistatakse inventeerimiskomisjoni poolt, kelle liikmete hulka kuulub teeregistri töötaja.

6. Transpordiameti poolt üleantud/saadud teede andmete kontrollimise kohta vormistatakse eraldi inventuurinimestik, võttes aluseks SAP BO varade aruande andmed.

Lisa 3. Riigiteede hooldelepingute finantseerimise juhend

1. TEGEVUSKULUDEST FINANTSEERITAVAD TÖÖD
- 1.1 Tavahooldus
- 1.1.1 Tavahoolduse tegemise eesmärgiks on riigiteede nõutavate seisundinõuete tagamine. Tehtud tööde mahulist arvestust tehtud tööde eest tasumise eesmärgil ei toimu, tasumine toimub maantee nõutava seisundi tagamise eest.
- 1.1.2 Tavahooldust kajastatakse tegevuskuluna.
- 1.1.3 Tavahoolduse koosseisu kuuluvad järgmised tööd:
 - 1.1.3.1 Järelevalve ja teeolude info: hooldaja poolne riigiteede järelevalve, ülevaatus ja talvine patrullteenistus, ööpäevaringne valve, tee-ja ilmaolude alase teabe kogumine (sh teeilmajaamade infosüsteemi ja teeilmaprognoosi andmete ja Keskkonnaagentuuri ilmateadete abil) ja edastamine maanteeinfokeskusesse, hooldepäeviku pidamine ja järelevalvapäeviku täitmine.
 - 1.1.3.2 Sõidutee (kattega tee): katte puhastamine tolmust, porist, lahtise pindamiskillustiku ja libedustõrje materjalide jääkidest, prahi koristamine teelt ja teemaalt, teel hukkunud loomade eemaldamine, lõõkaukude parandamine, pragude ja vuukide täitmine, pragude remont väljafreesimise ja mastiksiga täitmisega, teekatte servade remont, „higistavate“ teelõikude ülepuistamine sõelmete, peenkillustiku või liivaga, liiklusohutlike katte ebatasasuste likvideerimine täitmise või mahafreesimisega, külmakerkeliste kohtade katmine liivaga ja selle hilisem koristamine.
 - 1.1.3.3 Sõidutee (kruusa-ja pinnastee): prahi koristamine, teel hukkunud loomade eemaldamine, lohkude ja läbilöögikohtade täitmine materjali lisamisega, hõõveldamine (sh konaruste, aukude ja lohkude väljalõikamine, täitmine, planeerimine, servavallide likvideerimine, teepinnale vajaliku põikkalde andmine ning tihendamine).
 - 1.1.3.4 Teepeenrad: mahalõikamine (vajadusel koos materjali utiliseerimisega), tugipeenra lohkude täitmine, planeerimine ja tihendamine; kattega peenra pühkimine.
 - 1.1.3.5 Muldkeha ja kraavid: uhtumiste jm vigastuste likvideerimine, nõlva planeerimine, vee äravoolurennide ja kraavide puhastamine.
 - 1.1.3.6 Haljastus: rohu ja peene võsa niitmine teepeenardelt, teemaalt, nõlvadelt, eraldusribalt, liiklussaartelt, võsa raiumine ja koristamine, üksiku puu mahavõtmine, puude, põõsaste, hekkide pügamine, kuivanud ja põlenud hekkide likvideerimine, mahakooldunud või murdunud puude jm haljastuse kahjustuste likvideerimine, raiejääkide koristamine, haljastuse kahjustuste parandamine.
 - 1.1.3.7 Sillad ja viaduktid: mulde, koonuste ja kindlustuse vigastuste kõrvaldamine, avaehituse raudbetoon-, kivi-ja betoonpindade puhastamine, sõiduosa puhastamine ja vajadusel defektide kõrvaldamine, jäämineku ja tulvavete läbilaske tagamine, sildade valve jäämineku ajal, tugiosade puhastamine ja määrimine, deformatsioonivuukide ja vete ärajuhtimissüsteemide puhastamine, käsipuude puhastamine ja vajadusel värvimine, sildade pesemine pärast talveperioodi lõppu, jõesängi puhastamine.
 - 1.1.3.8 Truubid: voolusängi puhastamine setetest, prahist jm, päiste ja tiibmüüride üksikute vigastuste parandamine, isolatsiooni parandamine, kindlustuse parandamine, lülidevaheliste vuukide täitmine, ummistunud truupide avamine.
 - 1.1.3.9 Drenaaži ja sadevee äravooluvõrgud: aastaringse töötamise tagamiseks tehtavad tööd, vajadusel läbipesu, kaevude setetest puhastamine, rentslite ja restkaevu luukide puhastamine.

- 1.1.3.10 Autobussipeatused: ootekodade ja platvormide korrastamine, koristustööd, ootekoja koosseisu kuuluva inventari puhastamine, parandamine ja värvimine, WC-de regulaarne tühjendamine ja puhastamine, prügikastide regulaarne tühjendamine.
- 1.1.3.11 Parklad: katte puhastamine tolmust, porist lahtise pindamiskillustiku ja libedustõrjematerjalide jääkidest, prahi koristamine, lõõkaukude parandamine, pragude ja vuukide täitmine, parkla koosseisu kuuluva inventari puhastamine, parandamine ja värvimine, prügikonteinerite regulaarne tühjendamine.
- 1.1.3.12 Liikluskorraldus: liiklusohtlike katteaukude, ebataasuste, uhtumiste, vigastatud piirete jms tähistamine, ajutiste koormuspiirangute tähistamine, ajutine liikluskorraldus liiklus sulgemisel, piiramisel ja ümbersuunamisel liiklusõnnetuste, tormikahjustuste, keskkonnareostuste jm võimalike takistuste puhul, loata paigaldatud liiklusmärkide, viitade ja liiklusvälise teabe kõrvaldamine.
- 1.1.3.13 Liikluskorraldusvahendid: liiklusmärkide, viitade ja tähispostide puhastamine, pesemine ja korrastamine, nõuetele mittevastavate ja kadunud liiklusmärkide, viitade ja tähispostide asendamine, helkuritega teekattetähiste puhastamine, helkurite vahetamine, kaitsepiirete puhastamine, korrastamine ja pesemine, vajadusel vigastatud lülide asendamine, kiiruskaamerate mõõtekabiinide hooldus.
- 1.1.3.14 Talihooldus: helkurribadega markiiride paigaldamine ja kokkukogumine, libedustõrje kloriididega, soolaliiva seguga, liivaga, peenkillustikuga, muude selleks sobivate materjalidega nõutava haardeteguri tagamiseks, lumetõrje autosahkadega, teehöövliga, traktorsahaga, rootorsahaga, lume äravedu, pinna tasandamine (teel oleva kinnisõidetud lume ja jääkonaruste tasandamine) ja karestamine nõutava haardeteguri tagamiseks, lumevärvavate paigaldamine, liikluskorraldusvahendite puhastamine, sildade puhastamine lumest ja jääst, vajadusel kõnniteede libedustõrje, autobussipeatuste platvormide lume-ja libedustõrje.
- 1.1.3.15 Jäätteid: rajamiseks tehtavad uuringud, dokumenteerimine, liikluskorraldus, sõiduosa tähistus, pragudest ja lõhedest ülesõitudeks sildade rajamine, valvetalituse korraldamine, seisukorra alase info edastamine maanteeinfokeskusesse, side ja päästevahenditega varustamine.
- 1.1.3.16 Muud: valgustuse korrashoid, elektrienergia maksumus, vigastatud postide jm asendamine, mürakaitseseinte korrashoid, settebasseinide korrashoid, võrkaedade ja värvavate korrashoid.
- 1.2 Perioodiline hooldus
- 1.2.1 Perioodilise hoolduse eesmärgiks on tee-elementide kulumise ja kahjustuste tagajärgede kõrvaldamine ühekordsete või mahuliselt määratud tegevustega, tagades tee vastamise kehtestatud nõuetele.
- 1.2.2 Perioodilist hooldust kajastatakse tegevuskuluna.
- 1.2.3 Perioodilise hoolduse koosseisu kuuluvad järgmised tööd:
 - 1.2.3.1 Sõidutee: ribapindamine, tolmutõrje (vajadusel koos materjali lisamisega).
 - 1.2.3.2 Liikluskorraldusvahendid: liiklusmärgid, portaalid, viidad – olemasolevate eemaldamine või uute paigaldamine.
 - 1.2.3.3 Märgistustööd: teekattemärgistus erinevatest plastikutest, värvidega, olemasoleva markeeringu eemaldamine.
 - 1.2.3.4 Riigitee maa – riigile kuuluv kinnisasi või maaüksus riigitee tarindite ja elementide paigutamiseks ja korrashoiuks (edaspidi teemaa): ala puhastamine jämedast võsast, puudest komplekselt (raiumine, koristamine, vajadusel juurimine ja maa planeerimine), üksikute puude langetamine, koristus, vajadusel juurimine. Kraavi põhja kindlustamine geotekstiili ja killustikuga.
 - 1.2.3.5 Muud rajatised: bussipeatuse platvormi lammutamine ja utiliseerimine, ootekoja lammutamine ja utiliseerimine, düükrikaevude kaante paigaldus (vajadusel kaevude puhastamine).
 - 1.2.3.6 Tööd toimepidevuse plaani rakendumisel jm ettenägemata tööd:
 - 1.2.3.6.1 tunnipõhine: teetööline, väikemehhanism, meeskonnaauto, teehööv, kallur, ekskavaator-laadur, autokraana, laadur, trailer, ekskavaator, autode teisaldamine;

- 1.2.3.6.2 ohtlike jäätmete teisaldamine ja utiliseerimine pärast päästesündmust.
- 1.2.3.7 Riigitee valgustuse taastusremont: olemasolevate lampide, valgustusmastide, kaablite demonteerimine. Uute üksikute lampide, valgustusmastide paigaldamine ja nendega kaasnevad tööd. Maanteevalgustuse juhtimiskontrollerite paigaldamine.

2. INVESTEERINGUTEST FINANTSEERITAVAD REMONTTÖÖD

Investeeringutena käsitletakse allpool olevaid töid:

- 2.1 Killustikust dreene ehitus.
- 2.2 Külmakerkeliste kohtade väljakaevamine, pinnase äraveoga.
- 2.3 Muldkeha remont liivaga, vajadusel geosünteedide paigaldusega.
- 2.4 Purustatud kruusast aluse ehitus.
- 2.5 Killustikust aluse ehitus.
- 2.6 Asfaltbetoonkatte taastamine (vajadusel koos eelneva katte freesimisega).
- 2.7 Profiiliparandus.
- 2.8 Kruuskatte remont purustatud kruusaga*.
- 2.9 Uute truupide ehitus ja olemasolevate truupide lammutamine.
- 2.10 Truubiotste kindlustamine.
- 2.11 Külgkraavide rajamine (vajadusel koos materjali äraveoga).
- 2.12 Põrkepiirde või torupiirde lammutamine koos utiliseerimisega.
- 2.13 Uue torupiirde või põrkepiirde ehitus.
- 2.14 Äärekivide paigaldamine.

* Hooldelepingutes, mis on sõlmitud enne 01.01.2016, võib käsitleda kruuskatte remonti paksusega kuni 5 cm tegevuskuluna kuni lepingute lõppemiseni.

Lisa 4. Maanteemuuseumi muuseumikogude ja museaalide arvestus

1. Maanteemuuseum on muuseumikogu komplekteerimisel ja täiendamisel iseseisev vastavalt kehtivale põhimäärusele.
2. Maanteemuuseum kehtestab muuseumikogude korralduse eeskirja, milles sätestatakse muuseumisisene töökorraldus museaalide arvele võtmise ja säilitamise nõuete täitmiseks. Eeskiri kinnitatakse muuseumi põhimääruses ettenähtud korras.
3. Maanteemuuseumi tegevus muuseumikogude korraldamisel lähtub muuseumiseadusest.
4. Maanteemuuseumis museaalide arvele võtmine ja säilitamine toimub lähtudes kultuuriministri kehtestatud korrast.
5. Museaal on muuseumis arvele võetud kultuuriväärtusega asi.
6. Muuseumikogu on muuseumis asuvate museaalide kogum, mis on jaotatud alakogudeks museaalide rühmade või liikide järgi.
7. Maanteemuuseumikogu peetakse museaalide rühmade lõikes:
 - esemekogu: tee-ehitus-ja hooldusmasinad, sõiduvahendid, muud kolmemõõtmelised esemed;
 - arhiivikogu: dokumendid, trükised, kaardid, fotod jms.
8. Museaalide üle ei peeta rahalist arvestust, vajadusel hinnatakse museaali erilise huvi alusel, mis põhineb museaali iseärasustel, arvestamata selle kasulikkust.
9. Museaalide soetamise ja nende hooldamisega seotud kulud kajastatakse raamatupidamisaruandluses kuludena kontogrupis 5523 –teavikute ja kunstiesemete kulud. Bilansis arvelevõtmisel lähtutakse põhivara kapitaliseerimise alampiirist ja kajastatakse kontol 155700- Mitteamortiseeruv materiaalne põhivara.
10. Museaalide arvestus toimub bilansiväliselt nende kajastamisega Maanteemuuseumi poolt infosüsteemis „MUIS“.
11. Museaalide allesoleku ja seisundi kontrollimiseks peab Maanteemuuseum igal aastal läbi viima inventuure. Inventuure viiakse läbi arvestusega, et kõik museaalid oleksid üle kontrollitud vähemalt üks kord iga viie aasta järel. Museaalide inventeerimisel lähtutakse muuseumiseadusest ja kultuuriministri poolt kehtestatud arvestuse korrast.
12. Võrdlused raamatupidamisaruandluses kajastatud museaalide soetamise kulude ja Maanteemuuseumis infosüsteemi „MUIS“ kantud museaalide summade ja arvu kohta teostatakse aastainventuuri käigus. Võrdluses kajastatakse raamatupidamisarvestuses usaldusväärselt määratud summade alusel soetud museaalid.
13. Museaalide muuseumikogudest väljaarvamine või üleandmine toimub muuseumiseadusega kehtestatud korras.